

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา
การประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา
The School 's Academic Administration Affecting Student 's Quality of 3rd External
Educational Standard Assessment Criteria in Municipal Schools under Chonburi
Province and Pattaya City Administration

นางเกล้าฟ้า ทองสนธิ

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ดร.พอเจตน์ ธรรมศิริขวัญ และดร.พจนีย์ มั่งคั่ง

ABSTRACT

The purposes of this research were to study 1) the level of school's academic administration of the municipal schools under Chonburi Province and Pattaya City, 2) the level of student's quality of 3rd external educational standard assessment criteria under Chonburi Province and Pattaya City, 3) the relationship between school's academic administration and student's quality, and 4) the school's academic administration affected to the student's quality in those schools. The samples were the municipal school administrators and teachers under Chonburi Province and Pattaya City Administration in the academic year of 2555 B.E.. Questionnaires were used to collect data. Frequency, percentage, mean and standard deviation, the Pearson correlation (Pearson product moment correlation coefficient) and multiple regression analysis (stepwise method) were employed for data analysis.

The findings revealed that :

1) The school's academic administration of the municipal schools under Chonburi province and Pattaya City as a whole was at a high level. The mean scores ranked from high to low were as follows : internal quality assurance, schools curriculum development, education development research, learning process management, educational supervision, measurement and evaluation, learning resources development and promotion, and instructional media usage and development, respectively.

2) The student's quality of 3rd external educational standard assessment criteria in municipal schools under the Chonburi province and Pattaya City was at a high level. The mean scores ranked from high to low were students' good physical and mental health, continuous thirst for knowledge and learning, desirable virtues, ethics and values, thinking skills, and learning achievement, respectively.

3) The school's academic administration and student's quality of municipal schools under the Chonburi Province and Pattaya City was positively correlated at a high($r_{xy} = .735$) significant level of .05.

4) The school's academic administration of the municipal schools affecting the student's quality of municipal schools under the Chonburi Province and Pattaya City in 7 aspects as follows : learning process management, instructional media usage and development, internal quality assurance, educational supervision, measurement and evaluation, schools curriculum development and educational development research which could concurrently predicted at 74.90% at .05 level of the significant different. The predictive equation could be written as $Z'y = .592X_2 + .155X_6 + .108X_4 - .107X_5 + .279X_3 + .075X_1 + .111X_8$

Keywords : The school's academic administration, student's quality, municipal school under Chonburi Province and Pattaya City

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาตามเกณฑ์ โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา 2) ศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน 4) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครู สังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประกันคุณภาพภายใน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามลำดับ

2) คุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ตามลำดับ

3) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา กับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับมาก ($r_{xy} = .735$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา จำนวน 7 ด้าน คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การประกันคุณภาพภายใน การนิเทศการศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 74.90 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z'y = .592X_2 + .155X_6 + .108X_4 - .107X_5 + .279X_3 + .075X_1 + .111X_8$ ส่วนด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา, คุณภาพผู้เรียน, โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมนุษย์เป็นตัวขับเคลื่อนพื้นฐานทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรม ประเทศที่มีการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพถึงผลเมืองในประเทศให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างยอมรับว่าความรู้ของทรัพยากรบุคคล มีความสำคัญและเชื่อมโยงกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างยิ่ง สังคมในปัจจุบันจึงถูกมองว่าเป็นเศรษฐกิจ

ฐานความรู้ (knowledge based economy : KBE) เพราะความรู้เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ เป็นดัชนีตัวชี้วัดความเจริญทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ ดังนั้นการนำความรู้ไปใช้พัฒนาการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีคุณภาพ สามารถแข่งขันให้ทัดเทียมกับนานาประเทศทั่วโลก มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ ทำให้ประเทศมีความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ เทียบเท่ากับประเทศอื่น ความรู้จากการจัดการศึกษาในประเทศนั้น มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจของ

ประเทศอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน นั่นคือ คนมีความรู้ ประเทศ
ย่อมพัฒนา (ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน และคณะ, 2548, หน้า 26)

ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาที่รัฐบาล
จะต้องกำหนดนโยบาย และเป้าหมายในการจัดการศึกษาของ
ประเทศ ตลอดจนการวางแผนพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาให้
มีศักยภาพและบุคคลในชาติได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงทุกคน
พลเมืองทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาตลอดจน
เรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548, หน้า 1) กระทรวง
ศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาให้ประชาชน
ชาวไทยได้รับการศึกษาเท่าเทียมกันทุกคน จึงได้ตราพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 ขึ้นมาเป็นแนวทางในการ
จัดการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศบรรลุเป้าหมาย
และก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐาน
ทางวิชาการ จึงได้กำหนดให้สภาการศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาเสนอ
มาตรฐานการศึกษา ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึง
ประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง
และใช้เป็นหลักในการส่งเสริม และกำกับ ดูแล การตรวจสอบ
การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษาหลักการจัดเพื่อ
พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทย
ทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาค้นได้อย่างต่อ
เนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่
พึงประสงค์ นอกจากนี้ ยังเป็นการมุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก
ปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และพัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้
สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาชีวิต
และสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
สามารถพึ่งตนเองและพึ่งกันเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับ
นานาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548, หน้า 1)
มาตรฐานการศึกษาของชาติ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ
มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะ
พลเมืองและพลโลก เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนา
คนไทยทุกคนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มาตรฐานที่ 2 ด้าน
แนวทางการจัดการศึกษา เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นผู้
เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี ได้ฝึกการคิดได้เรียนรู้จาก
ประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการและมีความสุข
ในการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 3 ด้านแนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
หรือสังคมแห่งความรู้ การเรียนรู้นวัตกรรม สื่อและเทคโนโลยีเป็น
ปัจจัยสำคัญ ของการพัฒนาสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และการเรียนรู้

อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย โดย
การได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม จะนำมาซึ่งการ
พัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของคนไทย
ในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของ
ประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ,
2548, หน้า 3-15) ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา
ต้องร่วมกันผลักดันนำมาตรฐานการศึกษาของชาตินี้ไปสู่การปฏิบัติ
ตลอดถึงภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาค
ประชาชน ครอบครัวย ร่วมกันจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับ
มาตรฐานการศึกษาของชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่ง มาตรา 39 ระบุไว้ว่าให้กระทรวง
ศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้าน
วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป
ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถาน
ศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย
อำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปในทาง ที่กำหนดในกฎกระทรวง (สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2548, หน้า 24) และมาตรา 37
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2546 กระจายอำนาจหน้าที่และบทบาทการดำเนินงานให้แก่
สถานศึกษาซึ่งเป็นนิติบุคคล โดยมีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็น
ผู้บริหาร และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำกับ
สนับสนุนและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการจึงเห็นได้ว่า
ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในฐานะผู้มีส่วนรับผิดชอบ
ในการจัดการศึกษาโดยตรงทุกระดับ การที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่
ได้ดี มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง
การบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับขอบข่ายและภารกิจกร
บริหารและจัดการสถานศึกษา ได้กำหนดขอบข่าย การบริหารงาน
ภายในสถานศึกษาไว้ 4 งาน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหาร
งบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป (กระทรวง
ศึกษาธิการ, 2546, หน้า 12) ซึ่งสมิธ และคนอื่นๆ (Smith & et al.;
อ้างถึงใน กุลชญา เทียงตรง, 2550, หน้า 2) ได้จัดลำดับความสำคัญ
ของงานวิชาการไว้เป็นอันดับแรกถึงร้อยละ 40 งานบริหารบุคลากร
ร้อยละ 20 งานบริหารกิจการนักเรียนร้อยละ 20 งานบริหาร
การเงิน ร้อยละ 5 งานบริหารอาคารสถานที่ร้อยละ 5 งานบริหาร
ความสัมพันธ์กับชุมชนร้อยละ 5 งานบริหารทั่วไป ร้อยละ 5 ดังนั้น
การบริหารงานด้านวิชาการ เป็นกลไกสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษา
จะต้องดำเนินการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล (กุลชรี พิภูลเกษม, 2551, หน้า 19) ดังจะเห็นได้จาก
ผลการศึกษาวิจัย ที่พบว่า การบริหารงานวิชาการสามารถพยากรณ์
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ งานด้านการเรียนการสอน

งานห้องสมุดและงานนิเทศการศึกษา (ชินชฐา อำนัภณี, 2547, หน้า 78) การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน (กรวรรณ จันทน์ผา, 2549, หน้า 85) และสภาพการบริหารวิชาการในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (มยุรี ถิ่นวัลย์, 2553, หน้า 81)

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการ จึงเป็นงานที่สำคัญที่สุดและเป็นงานหลักของสถานศึกษาในการที่ต้องจัด ดำเนินการให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นงานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคน สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาในทุกๆ ด้าน เพราะวิชาการช่วยพัฒนาสติปัญญา ความนึกคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีคุณค่าในสังคม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ เรียนรู้ได้ตามความสามารถ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ มีความสุข ตามมาตรฐานการศึกษาของชาติที่กำหนดไว้ งานวิชาการโรงเรียนจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ที่จะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติตามที่ต้องการ สามารถดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี และปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารจัดการภายในอย่าง มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ได้แก่ ชุมชนท้องถิ่น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นงานที่จะส่งผลให้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของ

แผนพัฒนาการศึกษาระดับชาติ

ถึงแม้งานวิชาการจะมีความสำคัญและมีผลต่อคุณภาพผู้เรียน ยังพบว่า ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระดับประเทศ แสดงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยเฉลี่ยคุณภาพทางการศึกษา ส่วนใหญ่ต่ำกว่า ร้อยละ 50 และระดับสังกัด ส่วนใหญ่ต่ำกว่าระดับประเทศ ตั้งแต่ร้อยละ 0.45-3.49 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 50 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552-2555 ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานและเทคโนโลยี กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมแสดงให้เห็นถึงความรู้และความสามารถทางการเรียนรู้ต่างๆ ในกลุ่มวิชาหลัก สำหรับการศึกษาต่อของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ไม่น่าพึงพอใจ และต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

สำหรับผลการประเมิน มาตรฐานของกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น เช่นกัน พบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยเฉพาะในมาตรฐานที่ 17 (มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 18 (มาตรฐานการศึกษาท้องถิ่น) ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ แสดงให้เห็นถึงการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร ส่งผลกระทบถึงนักเรียนที่ขาดการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านองค์ความรู้ การคิดวิเคราะห์ การพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านคุณธรรม ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของนักเรียน จึงต้องมีการเตรียมความพร้อม และมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนให้เป็นระบบ นำไปสู่การจัดการศึกษาที่บรรลุเป้าหมาย ตลอดจนบรรลุวัตถุประสงค์ ในอุดมการณ์ของการจัดการศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนเต็มไปด้วยบรรยากาศของการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็กหรือเยาวชน ที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียน มีมาตรฐานและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของชาติ โดยการศึกษาสภาพปัจจุบันตลอดจนถึงปัญหาอุปสรรคของโรงเรียน และแนวทางในการบริหารงานวิชาการ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สามารถนำไปปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารโรงเรียนสามารถจัดการบริหารโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพอันก่อให้เกิดประโยชน์

อย่างใหญ่หลวง ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2555, หน้า 167-168) และในการประเมินคุณภาพการศึกษารอบสอง กลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาลบางแห่ง ไม่เข้าใจขั้นตอนการประเมิน และการวางแผนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ทำให้สถานศึกษาผ่านการประเมินมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับไม่น่าพอใจในบางมาตรฐาน ส่งผลให้สถานศึกษาหลายแห่งเริ่มต้นตัวในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน (สมศ.) รอบที่ 3 ต่อไป

จากการสรุปและวิเคราะห์การประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2552-2555 โดยรวม ทุกระดับชั้นที่ประเมิน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด คือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ และต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งเป็นปัญหาสำหรับพนักงานครู สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องพัฒนาและปรับปรุง เพื่อหาแนวทางให้เกิดประสิทธิภาพ ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านงานวิชาการ รวมถึงเทคนิคกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู การจัดทำสื่อและนำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน ให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด และการพัฒนาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ตรงกับวิชาเอกที่ต้องการ พร้อมทั้งต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ สนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการ กิจกรรมเสริมทักษะ และประเมินผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลอย่างจริงจัง อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่อไป (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2554, หน้า 10)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา
2. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา
4. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมิน

คุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยาส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตการวิจัย

1) การบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาจากข้อกำหนดของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550, หน้า 7) และจากการวิเคราะห์ผลการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารวิชาการประกอบด้วย

- (1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (2) การจัดกระบวนการเรียนรู้
- (3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- (4) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- (5) การนิเทศการศึกษา
- (6) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (7) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (8) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) คุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 ผู้วิจัยศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน (2555, หน้า 16-18) ประกอบด้วย

- (1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- (2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
- (3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- (4) ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น
- (5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครูสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา ปีการศึกษา 2555 ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน และพนักงานครู จำนวน 864 คน รวม 914 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และพนักงานครูสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา

ในปีการศึกษา 2555 กำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 316 คน และนำมาเทียบบัญญัติไตรยางค์ตามสัดส่วนครูในแต่ละโรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่ใช้สำหรับสำรวจสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาจำนวน 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การประกันคุณภาพภายใน 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 7) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 8) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scalc) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. รอบที่ 3 ในมาตรฐานที่ 1 ผลการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น 5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scalc) 5 ระดับ

3. วิธีรวบรวมข้อมูล

1) บันทึกเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ออกหนังสือขอความร่วมมือ ในการตอบแบบสอบถามทดลองใช้ (Try Out) ถึงผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลในจังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ และนำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขอเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ต่อไป

2) บันทึกเสนอให้บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ออกหนังสือขอ ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึง ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ที่กำหนดไว้

3) นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการกองการศึกษาแต่ละเทศบาล เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วนำหนังสือที่ผ่านการ

พิจารณาแล้ว เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่อไป

4) การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยส่งด้วยตนเอง สำหรับหน่วยงานที่อยู่ใกล้ผู้วิจัยจัดเก็บเอง ที่อยู่ไกลผู้วิจัยจัดส่งทางไปรษณีย์โดยจัดซองติดแสตมป์แนบไป โรงเรียนจำนวน 25 แห่ง แบบสอบถาม 316 ชุด ได้รับคืนมา 316 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5) การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยเดินทางไปรวบรวมด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์

6) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ตำแหน่ง ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขององค์การมหาชน (สมศ.) รอบที่ 3 โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2) วิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยให้คะแนนตามแนวทางการประเมินความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3) วิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา เป็นรายด้าน และรายข้อ โดยใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยให้คะแนนตามแนวทางการประเมินความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับ คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (r_{xy}) แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

5) วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 316 คน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.82 พนักงานครูจำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 84.18 ระยะเวลาการปฏิบัติงานผู้บริหารสถานศึกษาและพนักงานครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่มากกว่า 10 ปี มีจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 50.63 ระหว่าง 5-10 ปี มีจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 และน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 20.57 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการประเมิน จำนวน 1 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 4 และที่ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาจำนวน 24 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96

2. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา พบว่า ค่าเฉลี่ยในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การประกันคุณภาพภายใน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์คุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน)โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันและมีระดับความสัมพันธ์ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนไปในทิศทางเดียวกันและในระดับมาก ส่วนความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ระดับความสัมพันธ์น้อย ได้แก่ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

5. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยาประกอบด้วย การจัดการกระบวนการเรียนรู้ (x_2) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (x_6) การประกันคุณภาพภายใน (x_4) การนิเทศการศึกษา (x_5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (x_3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (x_1) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (x_7) ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา โดยรวมได้ร้อยละ 74.90 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนด้านที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คือ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (x_8)

การอภิปรายผล

1. ผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา พบว่าในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยหลายท่าน ดังนี้ ทรงศักดิ์ ฝักทอง (2545, หน้า 83) เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ชนิษฐา อำนภมณี (2547, หน้า 75) เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระจปี ผลการวิจัย กรวรรณ จันทนผา (2549, หน้า 68) เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับ ช่วงชั้น 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ดวง สุวรรณเกิดผล (2550, บทคัดย่อ) เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 กุณชรี พิกุลเกษม (2551, หน้า 69) เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 และมยุรี ถิ่นวัลย์ (2553, หน้า 81) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนในเครือมหาไถ่ศึกษา สังกัดมูลนิธิอัครธานีสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนตรวจราชการที่ 10 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารวิชาการโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ

อย่างยิ่งส่วนงานอื่นๆ มีความสำคัญในลักษณะของงานสนับสนุน เพื่อให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่สมิธและคณะ (Smith & Others; อ้างถึงใน กุลชญา เที่ยงตรง 2550, หน้า 2) ที่ได้ให้ลำดับความสำคัญของงานวิชาการไว้เป็นอันดับแรก โดยให้น้ำหนักความสำคัญของงานถึงร้อยละ 40 และปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ มองในแง่ของกระบวนการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการบริหาร กิจกรรมทุกอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง การเรียนการสอน ให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนกระบวนการดังกล่าวนี้ ได้แก่ การวางแผน การจัดระบบโครงสร้าง และการกำหนดบทบาทหน้าที่ การจัดดำเนินงานทางวิชาการ การผลิตสื่อและอุปกรณ์การศึกษา การวัดและประเมินผลการจัดบรรยากาศเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ การจัดแหล่งเรียนรู้หรือศูนย์สารสนเทศ รวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ และการนิเทศภายใน เพื่อให้งานวิชาการมีคุณภาพเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งและจัดเป็นงานหลัก ในการจัดการศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกและวางนโยบาย แผนงาน ในการพัฒนาวิชาการของสถานศึกษา ให้เข้มแข็ง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การประกันคุณภาพภายใน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาซึ่งจะอภิปรายผล ดังนี้

1) ผลการวิจัย พบว่า การประกันคุณภาพภายในมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พินิจ ภาคภูมิ (2545, บทคัดย่อ) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545, หน้า 3) ได้กำหนดให้โรงเรียนจัดทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ทั้งการประเมินคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ในหมวด 6 มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกัน

คุณภาพภายนอก และเพื่อให้การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาประสบผลสำเร็จและบรรลุผลดังเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทุกโรงเรียนจึงมีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งทำให้ระบบการบริหารวิชาการขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี

2) ผลการวิจัย พบว่า การบริหารวิชาการของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัยหลายท่าน คือ กรวรรณ จันทน์ผา (2549, หน้า 68) เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้น 1-2 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 กุลชญา เที่ยงตรง (2550, หน้า 221) เรื่อง การบริหารงานวิชาการตามแนวการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาลเขตการศึกษา 5 กุณชรี พิภลแกม (2551, หน้า 69) เรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นลำดับสุดท้าย คือ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาไม่เพียงพอ ต้องมีการส่งเสริมและการรณรงค์ระบบการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มากขึ้นทั่วถึง และสม่ำเสมอ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 28) ได้กล่าวถึงสื่อการสอนว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้ในบทเรียนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยคุณภาพผู้เรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรวรรณ จันทน์ผา (2549, หน้า 68) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้น 1-2 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 และ กุณชรี พิภลแกม (2551, หน้า 69) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้น 1-2 ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เน้นไม่ตรงจุดหรือวัตถุประสงค์ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต้องการบริบทของแต่ละสถานศึกษาไม่เท่าเทียมกัน หรือแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง สิ่งสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถจัดการบริหารวิชาการของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามมาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” และในมาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” นอกจากนี้ เพื่อให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วกระทรวงศึกษาธิการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) ได้ประกาศวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ว่า คนไทยยุคใหม่ต้องได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรมรับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติ และเป็นพลเมืองดีของโลก ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ดังนั้น ในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงยังคงยึดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรเป็นหลัก โดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็น 6 ส่วน คือ มีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ สามารถปฏิบัติได้ เนื่องจากเป็นสิ่งที่ผู้เรียนปฏิบัติ และถูกอบรมสั่งสอนตามขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยมาเป็นระยะเวลาช้านาน และอยู่ในวิถีชีวิตประจำวัน แต่ด้านที่เป็นทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้

ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร เป็นการพัฒนาทางสมองซึ่งแต่ละบุคคลมีความสามารถไม่เท่ากันเนื่องจากพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งบางครั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องหนึ่งๆ ไม่สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาสมองของเด็กทั้งห้องได้ จึงต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทาง สามารถจัดกิจกรรมหลากหลายที่สามารถพัฒนาทุกคนได้ การบรรจุบุคลากรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งและการวางตัวบุคลากรก็เป็นหนึ่งในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ต้องวางแผนการปฏิบัติงาน ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงเพื่อความเหมาะสมทุกปีการศึกษา

คุณภาพผู้เรียนเมื่อแยกพิจารณาทางด้าน พบว่า

1) คุณภาพผู้เรียนผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้เรียนมีสุนทรียภาพ มีความซาบซึ้งในคุณค่า อารมณ์ความรู้สึกในสิ่งที่ดีงาม ไพเราะ น่ารื่นรมย์ พัฒนาฝึกฝนและซึมซับจนเป็นลักษณะนิสัยและรสนิยม ผู้เรียนรู้จักการดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาสุขภาพจิต ผู้เรียนรู้จักการดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาสิ่งมอมเมา (สุรา บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เกม ฯลฯ) ผู้เรียนมีน้ำหนักร ส่วนสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้ายคือผู้เรียนรู้จักการดูแลตนเองให้มีความปลอดภัยจากปัญหาทางเพศ แสดงให้เห็นว่า คุณภาพผู้เรียนในข้อนี้เป็นที่พึงพอใจของสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากส่วนใหญ่เป็นระดับประถมศึกษา ปัญหาเรื่องยาเสพติดจะไม่มีหรือมีน้อยมาก มีโครงการอบรมการป้องกันยาเสพติด โครงการ To be number one โครงการตรวจสุขภาพ ตีมนม อบรมค่ายธรรมะ และกิจกรรมเสริมพัฒนาผู้เรียนมาก ทั้งยังได้รับงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลในการจัดกิจกรรมเพื่อเยาวชน เป็นต้น

2) คุณภาพผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับผลการวิจัยของชนิษฐา อำนวยกมล (2547, หน้า 75) ได้ศึกษา เรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระบุว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ระบุว่า ผลการวิจัย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดี

ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ผู้เรียนระดับชั้น ป.6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม สูงขึ้น เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยในปีที่ผ่านมาผู้เรียนระดับชั้น ป.6 ได้คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (O-NET) มากกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ และผู้เรียนระดับชั้น ป.6 ได้คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความสามารถในการเรียนของผู้เรียน ความสามารถในการสอนของครู วิธีการถ่ายทอดของครูผู้สอน วิธีการสอนที่หลากหลายการใช้สื่อการเรียนการสอน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งของผู้เรียนและผู้สอน ผู้เรียนและผู้สอนให้ความสนใจหรือความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความเพียงพอและทันสมัยของวัสดุอุปกรณ์ ผู้เรียนและผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ระบบการบริหารงานวิชาการ ความสอดคล้องการเรียนการสอนกับหลักสูตรสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และที่สำคัญข้อสอบที่นำมาประเมินผู้เรียนทั่วประเทศมีมาตรฐานครอบคลุมหลักสูตร สอดคล้องกับบริบททุกโรงเรียนได้จริงหรือไม่

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ถิ่นวัลย์ (2553, หน้า 81) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนในเครือมหาไถ่ศึกษาสังฆมณฑลอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ส่วนตรวจราชการที่ 10 พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เช่นกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกระทรวงศึกษากำหนดรายละเอียดที่สถานศึกษาต้องจัดและทำให้เกิดขึ้น โดยเฉพาะการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการควบคุม ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน ดังที่งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จไว้ 5 ประการ คือ 1. ความถนัดของผู้เรียน (learner's aptitude) 2. ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน (learner's intelligence) 3. ความอดสาหะพยายามของผู้เรียน (learner's perseverance) 4. คุณภาพในการสอน (quality of instruction) 5. โอกาสในการเรียนรู้ (learning opportunities) (carroll, 1974) การบริหารงานวิชาการด้านอื่นๆ ก็เช่นกัน ล้วนมีอิทธิพลในการส่งเสริมและควบคุม

คุณภาพผู้เรียนทั้งสิ้น ได้แก่ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ถ้าการบริหารวิชาการด้านเหล่านี้ อยู่ในระดับสูง คุณภาพผู้เรียนก็จะสูงตามไปด้วย

4. ผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) รอบที่ 3 โรงเรียนสังกัดเทศบาลในจังหวัดชลบุรีและเมืองพัทยา คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้การประกันคุณภาพภายใน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 74.90 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน ดังนี้ ชนิษฐา อำนัภณี (2547, หน้า 75) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียน ได้แก่ งานด้านการเรียนการสอน งานห้องสมุด และงานนิเทศภายใน ตามลำดับ กรวรรณ จันทน์ผา (2549, หน้า 68) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้น 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน คือ การบริหารงานวิชาการด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน กุณตรี พิกุลแกม (2551, หน้า 69) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม และการนิเทศการศึกษาส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยภาพรวม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาแต่ละด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพภายใน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาจัดทำอย่างเป็นระบบ และทำตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการ

กำหนดมีการตรวจสอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา หน่วยงานภายใน หรือต้นสังกัดตามลำดับ และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีการประเมินมาตรฐานโรงเรียนในสังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาเป็นประจำทุกปีการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาท ภารกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเข้มแข็งและมีศักยภาพในการจัดการบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้านการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นไปตามมาตรฐานที่รัฐกำหนด (กระทรวงมหาดไทย, 2552-2555, คำนำ) จึงต้องมีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก ซึ่งจะครอบคลุมถึง การนิเทศการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษากิจการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ส่วนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คือ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ อาจจะเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขาดการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง หรือหน่วยงานอื่นในการจัดตั้ง ส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ แหล่งเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการค้นข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ การสำรวจแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง การจัดหาเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ให้สถานศึกษาอื่น การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ซึ่งต้องใช้เวลาวางแผนการจัดการ การประสานงานงบประมาณ ระยะเวลาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพประสิทธิผลที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยน้อย สามลำดับสุดท้ายคือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

(1) สถานศึกษาคควรวางแผนแนวทาง การจัดกิจกรรมที่ตอบสนองจุดเน้นของสถานศึกษา นำผลการประเมินมาประกอบ

การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรฯ ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดทำคู่มือระเบียบแนวปฏิบัติแนวทางการดำเนินงานเรื่องการวัดผลและประเมินผลสำหรับใช้ในสถานศึกษาโดยแจ้งให้คณะครูนักเรียนและฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการวิเคราะห์ผลการประเมิน และนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ปรับปรุงงานวิชาการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

(2) สถานศึกษาคควรบริการและอำนวยความสะดวก มีห้องเรียน ห้องพิเศษต่างๆ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เอื้อต่อการเรียนรู้ วางแผนตั้งงบประมาณ แหล่งให้ได้มาซึ่งงบประมาณ สถานที่ ประสานงานในการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ เช่น ศูนย์การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ห้องเรียนคุณภาพ ห้องเรียนสีขาว สวนพฤกษศาสตร์ อื่นๆ ตามความเหมาะสม จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ให้สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา ในการจัดตั้ง ส่งเสริม พัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน

(3) สถานศึกษาคควรส่งเสริมจัดหาและบริการด้านวัสดุ อุปกรณ์ เอกสารประกอบการสอนให้เพียงพอ ให้ครูได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ตรงตามวัตถุประสงค์และเนื้อหาเผยแพร่สู่นวัตกรรม และเทคโนโลยี ที่ครูผลิตหรือพัฒนาขึ้น กำกับ ติดตาม ประเมินผล การผลิต การใช้ การประเมินผล สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ

2) คุณภาพผู้เรียนจากผลการวิจัยครั้งนี้ คุณภาพผู้เรียนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สถานศึกษาคควรวางแผนปรับระบบการบริหารวิชาการ ประสานความร่วมมือ ครอบครัวยุทธศาสตร์ โรงเรียน เอาจใจใส่สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะในการใช้ชีวิต แก้ปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น การเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ ค่ายสิ่งแวดล้อม หรืออื่นๆ เช่น การสอนภาษาแบบธรรมชาติ (whole language) ใช้สื่อหลากหลายชนิด การสอนแบบเชื่อมโยงความหมายเรื่องที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงและความรู้เดิมของนักเรียน การทดลองและฝึกภาคปฏิบัติเพิ่มขึ้น ฝึกการจำแบบเชื่อมโยง (ไม่ใช่จำเป็นส่วนๆ แบบนกแก้วนกขุนทอง) เรียนรู้คิดวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ สังคมมากขึ้น เรียนรู้จักรงธรรมชาติของตนเอง เรื่องชุมชน สังคม รวมทั้งธรรมชาติสิ่งแวดล้อม หลักสูตรควรจัดให้

- กรวรรณ จันท์ผา. (2549). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนระดับช่วงชั้นที่ 1-2 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2553). วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2553. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2554). รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีการศึกษา 2554. กรุงเทพฯ : มพพ.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2555). รายงานการวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีการศึกษา 2555. กรุงเทพฯ : มพพ.
- กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12. (2552). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาในกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 12 ปีการศึกษา 2552. พัทยา : เอกสารอัดสำเนา
- ชนิษฐา อำนัณณ. (2547). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะปี. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ดวง สุวรรณเกิดผล. (2550). สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- พินิจ ภาคภูมิ. (2545). การใช้วงจรรคุณภาพในมาตรฐานด้านกระบวนการของการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ไพฑูริย์ สิ้นลารัตน์ และคณะ (2548). การเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มยุรี ถิ่นวัลย์. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โรงเรียนในเครือมหาไถ่ศึกษาสังฆมณฑลอุดรธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนส่วนตรวจราชการที่ 10. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. วิทยากร เชียงกุล. (2555). รายงานสภาวะการศึกษาไทย 2552-2553. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2555 จาก <http://witayakornclub.wordpress.com>.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2554). ก้าวสู่อาเซียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- Best, J.W., & J. V. Kahn. (1993). *Research in Education*. (7thed). Boston, MA : Allyn and Bacon.
- Cronbach, L.J., (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5thed). New York : Harper Collins.
- Krejcie. R. V. & Morgan. D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608.